

Epilverslag Module 1, Zwitserland, mei 2011

Wat is EPIL?

EPIL (European Project for Interreligious Learning) is een internationaal vrouwenvredesproject ter bevordering van de interreligieuze en interculturele dialoog voornamelijk in Europa. Veertig vrouwen met islamitische en christelijke achtergrond uit Oostenrijk, Zwitserland, Bosnië-Herzegovina, Nederland en Libanon praten nu eens niet *over* maar vooral *mét* elkaar. Vragen zoals: Hoe leven jullie samen met diverse culturen en religies? En wat kunnen we van elkaar leren?, staan daarbij centraal.

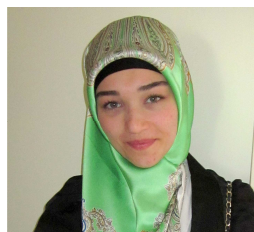
Maar de deelname aan EPIL betekent niet alleen praten. Deelname betekent vooral ook *doen*: lezingen volgen, studeren, projecten bezoeken, presenteren, enzovoort. Op die wijze wordt een gemeenschap gevormd waarin interactie op verschillende manieren plaatsvindt. Het is de bedoeling dat alle opgedane kennis en ervaring zich als een olievlek verspreidt. Op de website www.epil.ch is meer inhoudelijke informatie te vinden over EPIL.

Nederlandse vrouwen, drie christenen en drie moslima's, nemen deel aan de reizende academie van EPIL en worden begeleid door twee academici. De vrouwen stellen zichzelf voor:

Mijn naam is Aly Vader. Ik ben geboren in 1954, als 7e in een gezin van 12 kinderen. Ik ben in 1975 getrouwd met Tienus en samen hebben we 3 zonen gekregen, die inmiddels zijn uitgevlogen. Ik ben 34 jaar docent in het VO, in kunstvakken, techniek en levensvorming. Daarnaast ben ik rugzakbegeleider en faalangstrainer. Ik heb een eigen kunstzinnig coachingspraktijk "Herberg de Wederik" en hoop in 2012 mijn HBO-studie Theologie af te ronden. Verder ben ik sinds januari 2011 programmacoördinator in "De Zwaan" een oecumenisch centrum voor aandacht, inspiratie en bezinning. Door aan EPIL mee te doen leer ik me zelf en anderen beter kennen. Voor mij een prachtig doel van de dialoog.

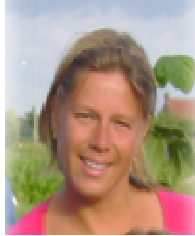

Mijn naam is Dilek Celiksu en ik ben 25 jaar oud. Na de middelbare school heb ik Pedagogiek gestudeerd aan de Hogeschool van Amsterdam. Hierna deed ik de masterstudie Orthopedagogiek aan Universiteit Leiden. Momenteel ben ik als orthopedagoog werkzaam op de kinderopholikliniek van revalidatiecentrum READE. Hiernaast doe ik sinds twee jaren vrijwilligerswerk bij een Turkse jongerenvereniging. Hier hou ik me bezig met het ontwikkelen van verschillende projecten die kunnen bijdragen aan de religieuze, maatschappelijke en psychologische ontwikkeling van deze jongeren.

Mijn naam is Marleen Kramer-Purmer. Ik ben geboren in 1970 en ben opgegroeid met uitzicht op het weidse landschap van de polder de Schermer. Een mooi gebied in Noord-Holland. Nu woon ik aan de andere kant van die zelfde polder en de weidsheid, de openheid en de ruimte van dit gebied zijn mij

zeer dierbaar geworden. Openheid en ruimte zijn ook aspecten die belangrijk zijn in mijn werk. Voorheen als intern begeleider in het basisonderwijs, nu als pastoraal werker in een oecumenisch centrum voor dak- en thuislozen in Alkmaar. Naast mijn huidige werk studeer ik Godsdienst & Pastoraal werk aan InHolland. Ik ben getrouwd met Dico en samen hebben we twee kinderen: Jacobine (10) en David (5).

Mijn naam is Irene van Velzen. 'Gelovig, maar niet kerks' noem ik mezelf. Ben een bewogen allrounder met ervaring in alle hoeken van de gezondheidszorg, en in de communicatiesector. In de afgelopen vijftientig jaar ontwikkelde ik het talent om te observeren en te luisteren. Hamvraag: wat ervaar je, wat voel je? Drijfveer: worden wie je in wezen bent, wie je bedoeld bent te zijn. Sinds ik begon met mijn HBO-studie Theologie lijken alle lijnen samen te komen. Na mijn afstuderen in 2013 zie ik mijn toekomst in het seculier pastoraat.

Mijn naam is Kübra Kaya (23) en ben van Turkse afkomst. Op dit moment ben ik in het 3^e jaar van de Imam-/Islamitisch Geestelijk/Pedagogisch Werker opleiding aan InHolland en ik hoop dan ook dat ik in juli 2012 zal afstuderen. Naast mijn studie doe ik ook veel aan vrijwilligerswerk: sinds vier jaar ben ik bestuurslid van een islamitische jongerenvereniging en sinds een jaar lerares islamitische godsdienst voor pubermeiden in het weekend. Ik werk nu alweer een aantal maanden een dag per week als stafbureaumedewerker op mijn oude stageplek: het Contactorgaan Moslims en Overheid te Den Haag en ik ben onlangs aangenomen als islamitisch geestelijke werker bij een gesloten jeugdinstituut in A'dam-Zuidoost. Mijn doel? Een rolmodel voor jonge moslimvrouwen in Nederland zijn.

Mijn naam is Nora Asrami (1983, Zoetermeer) en ik ben van Marokkaanse afkomst. Ik studeerde Arabische taal en cultuur (BA) en specialiseerde mij in de Islam in de Moderne Wereld (MA) en Internationale Betrekkingen (MA) aan de Universiteit Utrecht. Daarna werkte ik voor Stichting Islam en Burgerschap (2007) en het Contactorgaan Moslims en Overheid (2008 - 2010). Sinds december 2010 werk ik bij het DSTS aan een promotieonderzoek naar de religieuze identiteitsontwikkelingen van Marokkaanse jongvolwassenen in Nederland. In mijn vrije tijd ben ik actief op het vlak van emancipatie van moslims en de interreligieuze dialoog. Zo ben ik secretaris van het landelijke interreligieuze

platform "Verbonden in Vrijheid" en lid van de Worldconnectors. Zowel in mijn werk als in mijn nevenactiviteiten draait het voor mij om een doel: bindingen creëren tussen mensen met verschillende achtergronden. In Nederland, maar ook over de landsgrenzen heen.

Begeleiding:

Dr. Stella van de Wetering.

Ik ben docent aan de Vrije Universiteit in Amsterdam, aan het Centre of Islamic Education (CIT) en bij de opleidingen Theologie en Levensbeschouwing van Hogeschool InHolland in Amsterdam. Ik geef les op het gebied van Arabische taal, godsdienstpedagogiek en islam en gender.

Dr. Geertje de Vries (1969). Afkomstig uit een klein Veluws dorp en van gereformeerde huize. Ik studeerde Theologie in Kampen (PTHU) en werkte als predikant in Giessen-Rijswijk en Barneveld. Sinds 2008 werk ik als docent Theologie bij de opleidingen Theologie en Levensbeschouwing van Hogeschool Inholland in Amsterdam. In het EPIL-project komen veel van mijn interesses bij elkaar: (feministische) theologie, interreligieuze dialoog, creativiteit en het ontmoeten van veel bijzondere mensen.

Reisverslag:

Tijdens de eerste module in Zwitserland maakten de Nederlandse deelnemers kennis met de andere deelnemers aan EPIL. Hun volgende station is in het najaar in Wenen. En daarna volgen in de komende twee jaar bezoeken aan de andere landen.

Hieronder volgt een verslag van de eerste EPIL-week, van 30 april tot 7 mei 2011, in Böldern. Omdat elke deelnemer de gebeurtenissen op haar eigen manier ervaart, vertellen zij beurtelings over hun ervaringen op een van de dagen.

Eerste dag

Het paviljoen loopt vol, veertig vrouwen in een grote kring bijeen. Onwennig, nieuwsgierig en enthousiast. Het is de eerste keer dat we alle deelnemers van het EPIL-project ontmoeten. We staan op scherp, de adrenaline raast door het lichaam, we willen 'erbij' zijn. Een interactieve kennismakingsronde maakt de sfeer ontspannen. In de grote kring beantwoorden we vragen door een stap naar voren te doen. "Wie heeft er vannacht niet geslapen", "wie heeft er kinderen thuis". Zo krijgen we op ludieke wijze een algemeen beeld van elkaar. Een veilige manier van kennismaken, de organisatie getuigt van dienend leiderschap. Maar wat een namen, hoe ga je ze onthouden?

Tweede dag

We beginnen de studieweek met colleges over de doctrines van het Westerse en Oosterse Christendom en de Islam. De deelnemers hebben veel vragen want niet iedereen is bekend met de verschillende stromingen en richtingen binnen beide godsdiensten. Voor jezelf in vijf topics je geloof beschrijven is een goede oefening en een opstap naar de bespreking in de Nederlandse groep. Dat vind ik mooi: werkelijk met elkaar in gesprek over de kern van je geloof! De een traditioneel, de ander meer vrijzinnig en alles daar tussenin. In de plenaire groep blijkt de vraag van de Nederlanders een kernvraag: gaat de dialoog over dogma's, of over onze eigen beleving? Dialoog voeren we hier met elkaar. Door steeds in gesprek te gaan, toets en scherp je je visie. Dat geeft energie. Er gebeurt veel, ook en misschien vooral tussendoor.

Derde dag

In groepjes spreken we over onze opvoeding en de rol van religie daarin. Iemand vertelt over oorlogservaringen in Bosnië, een ander vluchtte met haar gezin uit de burgeroorlog in Libanon. Erg ingrijpend. Ik beseft dat mijn ontwikkeling in een multicultureel land soepel is verlopen.

De opdracht om goede en slechte punten te noteren van beide religies roept heftige emoties op. Ik kan toch niet zeggen dat er iets slecht is in een religie? 's Avonds dekken alle landen een tafel met eigen etenswaren. Heel apart om de cultuur van een land terug te zien in een minipresentatie van de keuken. Wij Nederlanders vertellen kort en krachtig over stroopwafels, beschuit met muisjes en Marokkaanse muntthee. De Bosniërs zingen hun volkslied in traditionele kleding.

Vierde dag

Met Marcus 5 en Soera 4 sectie 6, 34-42 gaan we aan het werk in groepjes van het eigen geloof. Wat is de relevantie van deze heilige tekst voor je eigen identiteit? De teksten maken veel discussie los, vooral de Korantekst die over de rol van mannen en vrouwen handelt. In mijn dialoog met de tekst leer ik dat afstand nemen verhelderend werkt, en dat je de context van een tekst moet kennen om hem te kunnen begrijpen. 's Middags volgt een college over

'de aanspraak op de theologische waarheid'. Omdat ik na zo'n volle dag doodmoe ben, hoor ik het snurken van mijn kamergenoot wat minder.

Vijfde dag

Vandaag maken we een uitstapje naar de stad Zürich. Eerst een rondleiding langs een aantal kerken, waar ons over de geschiedenis van het Christendom in Zwitserland wordt verteld. 's Middags hebben we tijd om te winkelen, musea te bezichtigen of een boottocht te maken. Met de bus gaan we naar een Bosnische moskee om daar te dineren. We worden met open armen welkom geheten en ik voel me meteen thuis. Op de terugweg is het gezelliger in de bus dan op de heenweg. Dat krijg je na een dag leren en vermaak!

Zesde dag

Elke ochtend wordt een ochtendmeditatie gehouden door een van de landenteams, en vandaag heeft Nederland de beurt. Aly en Kübra hebben een stille bijeenkomst voorbereid, waarin ze de bijzondere Nederlandse data 4 en 5 mei mooi hebben verwerkt. Het ontroert me. Ieder troost op haar eigen manier. Een aai, een kus, een woord, een dropje. Het scheidt een band, het zustergevoel groeit. In de middag praten we over het feminisme. Elke generatie heeft andere ervaringen en er is echt nog niet overal gelijkheid tussen mannen en

vrouwen, ook niet in Nederland. Hierna geven vijf gasten concrete voorbeelden van interreligieuze dialoog. Er wordt vooral veel gepraat en nu snap ik waarom we de projecten niet bezoeken: er is nog niets te zien. Dialoog blijkt een proces van lange adem en van mensen die elkaar werkelijk willen ontmoeten.

Zevende dag

Deze laatste dagen zijn vrijwel alle vrouwen meer ontspannen. Tijdens de pauzes en de maaltijden gaan de gesprekken gewoon door en worden persoonlijke verhalen uitgewisseld. In gemixte groepjes analyseren we de afgelopen week. We willen ons niet alleen buigen over de vraag 'wat doen we met alle kennis?', maar ook 'wat doet de kennis met ons?'. We vatten onze groepsdiscussie samen als '*Islam and Christianity are not that simple*'. Tenminste, niet zo eenvoudig als we in sommige lezingen en gesprekken horen. Bovendien ligt achter elke religie, achter elk persoon een wereld van verhalen.

Achtste dag

De laatste dag. Een gezamenlijke evaluatie en een afscheidsritueel in de Labyrinttuin. Tijdens deze mooie wandeling ervaren we de fysieke vorm van dialoogvoeren. We eindigen

in een kring, waarin ieder van ons een persoonlijke groet wordt overhandigd. Het afscheid gaat gepaard met veel omhelzingen en de mooie belofte dat we elkaar in Wenen weer treffen. Er staan veel vrouwen om ons uit te zwaaien en dat symboliseert voor mij de verbondenheid die we in deze week met elkaar hebben opgebouwd.

